

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะและผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในชนบทจังหวัดร้อยเอ็ด ต้องงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 500 ชุด ได้รับตอบกลับ 450 ชุด แต่มีแบบสอบถามที่ตอบไม่สมบูรณ์ 24 ชุด จึงเหลือแบบสอบถามที่ตอบครบสมบูรณ์ 426 ชุด คิดเป็นร้อยละ 85.2 ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกออกเป็น 5 ส่วนได้แก่

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ตอนที่ 2 ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ต้องงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
- ตอนที่ 3 ทักษะของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ต้องงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
- ตอนที่ 4 การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ของความรู้ ทักษะและผลการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตามตัวแปรต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาจัดไว้ในตารางเป็นตอน ๆ โดยในตารางที่ 1 ประกอบด้วย เพศ สถานภาพสมรส และที่พักอาศัย ตารางที่ 2 ประกอบด้วย จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ ศาสนาที่นับถือ และวุฒิการศึกษาเดิม ตารางที่ 3 ประกอบด้วย หนังสือและวารสารที่อ่าน การศึกษาเพิ่มเติมจนสำเร็จ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และรายได้เมื่อเทียบกับรายจ่าย ตารางที่ 4 ประกอบด้วย การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า การได้เข้าอบรมเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า และจำนวนเจ้าหน้าที่ต่อสถานีอนามัย ตารางที่ 5 ประกอบด้วย ระดับเงินเดือน ระยะเวลารับราชการ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานีอนามัยปัจจุบัน และตารางที่ 6 ประกอบด้วย จำนวนครั้งที่ได้ 2 ชั้น และจำนวนหมู่บ้านในความรับผิดชอบ

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำแนกตาม เพศ
สถานภาพสมรส และที่พักอาศัย

<u>เพศและสถานภาพสมรส</u>						
	โสด	คู่	หม้าย	หย่า	รวม	ร้อยละ
ชาย	46	110	1	1	158	37.1
หญิง	54	206	6	2	268	62.9
<u>สถานภาพสมรสและที่พักอาศัย</u>						
ใน สอ.	84	178	5	1	268	62.9
นอก สอ.	16	138	2	2	158	37.1
รวม	100	316	7	3	426	100.0
ร้อยละ	23.5	74.2	1.6	0.7	426	100.0
<u>รายการ</u>			<u>จำนวน</u>		<u>ร้อยละ</u>	

ผู้มีสถานภาพสมรสคู่

คู่สมรสรับราชการกระทรวง

สาธารณสุขและปฏิบัติงาน

ที่เดียวกัน

54

17.1

คู่สมรสรับราชการกระทรวง

สาธารณสุขแต่ปฏิบัติงาน

อยู่คนละแห่งกัน

46

14.5

คู่สมรสรับราชการอื่นหรือ

ประกอบอาชีพอื่น

216

68.4

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำแนกตาม เพศ
สถานภาพสมรส และที่พักอาศัย (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ระยะทางที่สถานอนามัยห่างจากที่พัก (ในกรณีพักนอกสถานอนามัย)</u>		
0 - 10 กม.	121	76.6
11 - 20 กม.	29	18.3
21 - 30 กม.	6	3.8
31 - 40 กม.	2	1.3

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในชนบทจังหวัด
ร้อยเอ็ดส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 62.9 มีสถานภาพสมรสคู่เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ
74.2 ผู้ที่มีสถานภาพสมรสคู่ส่วนมาก คู่สมรสรับราชการกระทรวงอื่นนอกจากกระทรวงสาธารณสุข
และประกอบอาชีพอิสระ คิดเป็นร้อยละ 68.4 ที่พักอาศัยส่วนมากอยู่ในบริเวณสถานอนามัย คิด
เป็นร้อยละ 62.9 และผู้ที่พักนอกบริเวณสถานอนามัยส่วนใหญ่อยู่ห่างไม่เกิน 10 กม. คิดเป็นร้อยละ
76.6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำแนกตาม
 ผู้อยู่ในอุปการะ ศาสนาที่นับถือ และวุฒิการศึกษาเดิม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ผู้อยู่ในอุปการะ</u>		
มี	255	59.9
ไม่มี	171	40.1
<u>จำนวนผู้อยู่ในอุปการะ (กรณีมีผู้อยู่ในอุปการะ)</u>		
1 - 2	217	85.0
3 - 4	36	14.1
5 - 6	2	0.8
รวม	255	100.0
<u>ศาสนาที่นับถือ</u>		
พุทธ	424	99.6
อิสลาม	1	0.2
ซิกข์	1	0.2
<u>วุฒิการศึกษาเดิม</u>		
พนักงานอนามัย	104	24.4
ผดุงครรภ์	120	28.1
เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	111	26.1
พยาบาลเทคนิค	91	21.4

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่มิได้อยู่ในอุปการะที่อายุต่ำกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 59.9 ในกลุ่มที่มีผู้อยู่ในอุปการะส่วนมากมี 1-2 คน คิดเป็นร้อยละ 85.0 เจ้าหน้าที่เกือบทั้งหมดนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 99.6 วุฒิกการศึกษาเดิมส่วนมากได้เรียนกันโดยมากที่สุดคือมัธยมศึกษา รองลงมาคือ เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน พนักงานอนามัย และพยาบาลเทคนิค คิดเป็นร้อยละ 28.2, 26.1, 24.4 และ 21.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจำแนกตามหนังสือและวารสารที่อ่าน การศึกษาเพิ่มเติมจนสำเร็จ ค่าแห่งหน้าที่ปัจจุบัน และรายได้ เมื่อเทียบกับรายจ่าย

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>หนังสือและวารสารที่อ่าน</u>		
บันทึกสาธารณสุข	109	25.6
หมอชาวบ้าน	108	25.4
จดหมายข่าว ผสส.อสม.	93	21.8
101 ข่าวสาร	86	20.2
อื่น ๆ	30	7.0
<u>การศึกษาเพิ่มเติมจนสำเร็จ</u>		
สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต	21	29.6
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	19	26.8
พยาบาลเฉพาะกาล	16	22.5
อื่น ๆ	15	21.1
<u>ค่าแห่งหน้าที่ปัจจุบัน</u>		
เจ้าพนักงานสาธารณสุข	330	77.5
เจ้าหน้าที่บริหารงาน ๆ	96	22.5

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม

หนังสือและวารสารที่อ่าน การศึกษาเพิ่มเติมจนสำเร็จ ตำแหน่งหน้าที่
ปัจจุบัน และรายได้ เมื่อเทียบกับรายจ่าย(ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>รายได้ เมื่อ เทียบกับรายจ่าย</u>		
ไม่พอใช้	232	54.4
พอใช้	172	40.4
เหลือเก็บ	22	5.2

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าหนังสือและวารสารที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่อ่านคือ นันทิการสาธารณสุขและหมอชาวบ้าน คิดเป็นร้อยละ 25.6 และ 25.4 ตามลำดับ การศึกษาต่อจนสำเร็จหลังจากจบการศึกษาเดิมแล้วซึ่งมีทั้งสิ้น 71 คน ส่วนมากจบสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 29.6 และ 26.8 ตามลำดับ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันส่วนมากเป็นเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน คิดเป็นร้อยละ 77.5 ส่วนรายได้เมื่อเทียบกับรายจ่าย จะไม่พอใช้เป็นส่วนมากและรองลงมาคือพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 54.4 และ 40.4 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำแนกตาม การปฏิบัติงาน ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า จำนวนครั้งที่ได้เข้ารับการฝึกอบรมเรื่อง โรคพิษสุนัขบ้า และจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อสถานอนามัย

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า</u>		
ทำร่วมกัน	310	72.8
แยกกันทำ	116	27.2
<u>จำนวนครั้งที่ได้เข้าอบรม เรื่องโรคพิษสุนัขบ้า (ครั้ง)</u>		
ไม่เคยได้รับการอบรมเลย	344	80.8
1 - 2	73	17.2
3 - 4	8	1.8
5 - 6	1	0.2
<u>จำนวนเจ้าหน้าที่ต่อสถานอนามัย (คน)</u>		
1 - 2	45	10.6
3 - 4	370	86.7
5 - 6	11	2.5
$\bar{X} = 3.085 \quad SD = 0.681$		

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่นั้นทำร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 72.8 การเข้าอบรมเรื่องโรคพิษสุนัขบ้าในช่วงระหว่างปี 2530-2533 ส่วนมากไม่เคยได้รับการอบรมเลยและรองลงมาได้อบรม 1-2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.8 และ 17.2 ตามลำดับส่วนจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่อสถานอนามัยหนึ่งแห่งนั้น ส่วนมากมี 3-4 คน คิดเป็นร้อยละ 86.7

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำแนกตามเงินเดือน ระยะเวลาที่รับราชการ และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัยปัจจุบัน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ระดับเงินเดือน(บาท)</u>		
2,000 - 4,000	110	25.8
4,001 - 6,000	239	56.1
6,001 - 8,000	72	16.9
8,001 - 10,000	5	1.2
Median = 5252.50 บาท		
<u>ระยะเวลารับราชการ (ปี)</u>		
1 - 10	299	69.2
11 - 20	104	24.4
21 - 30	25	5.9
31 - 40	2	0.5
<u>ระยะเวลาปฏิบัติงานในสถานอนามัยปัจจุบัน (ปี)</u>		
1 - 10	372	87.3
11 - 20	45	10.6
21 - 30	8	1.9
31 - 40	2	0.2

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่มิเงินเดือนระหว่าง 4,001 - 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.1 มีระยะเวลารับราชการช่วง 1 - 10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.2 และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในสถานอนามัยปัจจุบันนี้ส่วนมากอยู่ในช่วง 1 - 10 เช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 87.3

ตารางที่ 6 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข การได้ 2 ชั้น
และจำนวนหมู่บ้านในความรับผิดชอบ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>จำนวนครั้งที่ได้ 2 ชั้น</u>		
ไม่เคยได้เลย	178	41.8
ทำงานมากกว่า 7 ปี		
ไม่เคยได้ 2 ชั้นเลย	14	(3.2)
1 - 2 ครั้ง	179	42.0
3 - 4 ครั้ง	63	14.8
5 - 6 ครั้ง	6	1.4
<u>จำนวนหมู่บ้านในความรับผิดชอบต่อเจ้าหน้าที่ 1 คน</u>		
1 - 3 หมู่บ้าน	195	45.8
4 - 6 หมู่บ้าน	215	50.5
7 - 9 หมู่บ้าน	16	3.7

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนมากเคยได้รับเงินเดือนชั้นพิเศษ 2 ชั้น 1-2 ครั้ง และรองลงมาไม่เคยได้ 2 ชั้นเลย คิดเป็นร้อยละ 42.0 และ 41.8 ตามลำดับ สำหรับหมู่บ้านในความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่นั้น ส่วนมากอยู่ระหว่าง 4-6 หมู่บ้านและรองลงมาคือ ระหว่าง 1-3 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 50.5 และ 45.8 ตามลำดับ เจ้าหน้าที่เริ่มทำงานช่วง 1-3 ปี จะไม่มีสิทธิ์ได้รับการพิจารณาเงินเดือนชั้นพิเศษ 2 ชั้น จำนวน 78 คน ส่วนผู้มีสิทธิ์ได้รับเงินเดือนพิเศษ 2 ชั้น แต่ยังไม่ได้รับ มีจำนวน 100 คน และมีผู้ที่ทำงานมากกว่า 7 ปีขึ้นไป แต่ไม่ได้รับชั้นเงินเดือนพิเศษ 2 ชั้นเลย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ตอนที่ 2 ความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ผู้วิจัยได้ตรวจให้คะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นรายข้อ และโดยส่วนรวม ดังปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนและค่าร้อยละของระดับคะแนนความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

เกณฑ์ระดับความรู้	ค่าร้อยละ	คะแนนดิบ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	80 - 100	20 - 25	69	16.2
ดี	70 - 79	17 - 19	174	40.9
ปานกลาง	60 - 69	15 - 16	112	26.3
พอใช้	40 - 59	10 - 14	70	16.4
ต้องแก้ไข	0 - 39	0 - 9	1	0.2

$\bar{X} = 16.86$ SD = 2.7 ต่ำสุด 8 คะแนน สูงสุด 24 คะแนน

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีถึงร้อยละ 40.9 รองลงมา มีความรู้ในระดับปานกลาง ร้อยละ 26.3 และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขร้อยละ 16.2 มีความรู้ในระดับดีมาก โดยเฉลี่ยแล้วเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีความรู้ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.86 จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน (ร้อยละ 71.44) มีผู้ได้คะแนนต่ำสุด 8 คะแนนและสูงสุด 24 คะแนน

ตารางที่ 8 ระดับความรู้เฉลี่ยจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ
จากระดับคะแนนสูงสุด 25 คะแนน

รายการ	ระดับความรู้	SD.	จำนวน
<u>เพศ</u>			
ชาย	16.7	2.8	158
หญิง	16.9	2.6	268
<u>สถานภาพสมรส</u>			
โสด	16.6	2.8	100
คู่	16.9	2.6	316
หม้าย	17.0	2.8	7
หย่า	15.3	4.5	3
<u>สถานที่พักอาศัย</u>			
ในบริเวณ สอ.	16.8	2.7	268
นอกบริเวณ สอ.	16.9	2.6	158
<u>มีคนในอุปการะ</u>			
ไม่มี	16.8	2.8	169
มี	16.9	2.6	257
<u>วุฒิการศึกษาเดิม</u>			
พนักงานอนามัย	16.7	2.8	104
ผดุงครรภ์	17.0	2.7	120
เจ้าพนักงานสาธารณสุข	16.5	2.6	111
พยาบาลเทคนิค	17.3	2.6	91

ตารางที่ 8 ระดับความรู้เฉลี่ยจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ
จากระดับคะแนนสูงสุด 25 คะแนน (ต่อ)

รายการ	ระดับความรู้	SD.	จำนวน
<u>ระดับการศึกษาสูงสุด</u>			
ไม่ได้เรียนต่อ	16.8	2.8	355
พยาบาล เฉพาะกาล	17.7	2.6	16
สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต	17.2	2.2	21
วิทยาศาสตร์บัณฑิต	16.3	2.3	19
อื่น ๆ	17.4	3.0	15
<u>ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน</u>			
เจ้าหน้าที่บริหารงาน	16.8	2.7	96
เจ้าหน้าที่งานสาธารณสุข	16.9	2.7	330
<u>รายได้เมื่อเทียบกับรายจ่าย</u>			
เหลือเก็บ	17.0	3.2	22
พอใช้	16.8	2.6	172
ไม่พอใช้	16.9	2.7	232

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเพศหญิง มีระดับความรู้สูงกว่าชาย 16.9 สถานภาพสมรสหม้ายมีระดับความรู้สูงสุด 17.0 เจ้าหน้าที่ที่พักในและนอกบริเวณสถานีอนามัยมีระดับความรู้เฉลี่ยใกล้เคียงกันคือ 16.8 และ 16.9 ตามลำดับ เจ้าหน้าที่ที่มีคนในอุปการะและไม่มีคนในอุปการะ มีระดับความรู้ใกล้เคียงกันคือ 16.9 และ 16.8 ตามลำดับ ระดับความรู้ของเจ้าหน้าที่ตามวุฒิการศึกษาเดิมสูงสุดคือกลุ่มพยาบาล เทคนิคและนุ่งครรภ์ 17.3 และ 17.0 ตามลำดับ ระดับความรู้ตามการศึกษาสูงสุดไล่เรียงกันคือ พยาบาลเฉพาะกาล และอื่น ๆ 17.7 และ 17.4 ตามลำดับ ระดับความรู้เฉลี่ยตามตำแหน่งหน้าที่พบว่าใกล้เคียงกันระหว่างเจ้าหน้าที่และเจ้าหน้าที่งาน 16.9 และ 16.7 ตามลำดับ และระดับความรู้จำแนกตามรายได้เมื่อเทียบกับรายจ่ายมากที่สุดคือกลุ่มรายได้เหลือเก็บ 17.0

ตารางที่ 9 จำแนกผู้ตอบถูกและผิดของข้อสอบความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็นรายข้อได้ดังนี้ (N = 426)

ข้อที่	ผู้ตอบถูก (%)	ผู้ตอบผิด (%)
1. การเก็บวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในคน ควรเก็บในอุณหภูมิ เท่าใด	96.2	3.8
2. สัตว์นำโรคพิษสุนัขบ้าที่สำคัญของประเทศไทยคือ	95.3	4.7
3. โรคพิษสุนัขบ้าติดต่อทางใดมากที่สุด	95.3	4.7
4. เชื้อที่เป็นสาเหตุของโรคพิษสุนัขบ้าคือ	94.1	5.9
5. การรักษาพยาบาลผู้ป่วยโรคพิษสุนัขบ้า เมื่อ ปรากฏอาการแล้ว ควรทำอะไร	89.9	10.1
6. การจะลดปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าลงให้ได้ควรทำอะไร		
7. ปัจจุบันนี้โรคพิษสุนัขบ้า เป็นปัญหาสาธารณสุขของ ประเทศไทยหรือไม่	86.4	13.6
8. การปฏิบัติต่อบาดแผลที่ถูกสุนัขกัดที่ถูกดองที่สุด ควรทำอะไร	85.2	14.8
9. หลังจากฉีด SMBV. ให้คนไข้ครบ 14 หรือ 21 เข็มแล้ว จะฉีดกระตุ้นอีก เมื่อใด	84.7	15.3
10. เมื่อมีคนถูกสุนัขบ้ากัดที่เท้าด้านขวา มีบาดแผลเล็กน้อย มาปรึกษาท่าน ท่านจะให้คำแนะนำในการใช้วัคซีน อย่างไรจึงจะเหมาะสมถูกต้อง	82.9	17.1
11. การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าวิธีใด เป็นวิธีที่ดีที่สุด	81.0	19.0
12. สถานการณ์การระบาดของโรคพิษสุนัขบ้า ในประเทศไทย เป็นอย่างไร	80.5	19.5
13. เมื่อมีหญิงตั้งครรภ์ 5 เดือนถูกสุนัขกัดมาพบท่าน ท่านจะให้คำแนะนำอย่างไรจึงจะถูกต้อง	77.9	22.1

ตารางที่ 9 จำแนกผู้ตอบถูกและผิดของข้อสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นรายข้อได้ดังนี้ ต่อ (N = 426)

ข้อที่	ผู้ตอบถูก (%)	ผู้ตอบผิด (%)
14. เมื่อผู้ป่วยถูกสุนัขกัดที่หน้าอก เป็นแผล เห็นได้ชัดเจน หลังจากล้างแผลให้สะอาดแล้ว การรักษาที่เหมาะสม จะหาอย่างไร	72.3	27.7
15. กลุ่มอายุที่เสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้ามากที่สุด คือกลุ่มใด	70.7	29.3
16. ถ้ามีชาวบ้านในความรับผิดชอบของท่านมาขอคำแนะนำ ว่าจะนำหัวสุนัขส่งตรวจหาเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า ท่านจะ แนะนำไปที่ใดบ้างจึงจะเหมาะสม	58.0	42.0
17. การฉีดซีรัมชนิด Human Rabies Immune Globulin (HRIG) ในคนที่ถูกสุนัขบ้ากัดควรใช้ขนาดใดจึงจะถูกต้อง	47.7	52.3
18. ถ้าคนไข้ถูกสุนัขบ้ากัด แล้วได้รับการฉีดด้วย SMBV. ครบถ้วนแล้ว หากถูกสุนัขบ้ากัดที่น้องและที่แขนอีกในระยะ เวลาไม่เกิน 2 ปี ท่านจะแนะนำอย่างไร	44.4	55.6
19. สุนัขที่เป็นโรคพิษสุนัขบ้ามีอาการดังนัยก เว้น	43.4	56.6
20. การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแบบ Post-Exposure ที่ถูกต้องและเหมาะสมในปัจจุบันนี้ควรทำดังต่อไปนี้ยก เว้น	42.0	58.0
21. วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าชนิดใดต่อไปนี้ จะเกิด อาการข้างเคียงมากที่สุด	39.0	61.0
22. ความเข้มข้นของสเตรกนินที่ใช้ เพื่อกำจัดสุนัข ไขความเข้มข้นเท่าใด	38.3	61.7
23. การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าด้วยวัคซีนที่ผลิตจาก เซลล์เพาะเลี้ยง ขนาดครั้งละ 1 ml. ที่ถูกต้องและ ง่ายที่สุดควรฉีดอย่างไร	27.0	73.0

ตารางที่ 9 จำแนกผู้ตอบถูกและผิดของข้อสอบความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเป็นรายข้อได้ดังนี้ ต่อ (N = 426)

ข้อที่	ผู้ตอบถูก (%)	ผู้ตอบผิด (%)
24. การส่งหัวสุนัขตรวจทางห้องปฏิบัติการ ถ้าไม่ได้แช่ น้ำแข็ง จะต้องส่งให้ทันภายในเวลาเท่าใด	22.5	77.5
25. วิธีปฏิบัติภายหลังสัมผัสเชื้อในเด็กอ่อน(อายุต่ำกว่า 1 ปี) ควรทำอย่างไร	18.1	81.9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ทักษะคิดของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่องานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

ผู้วิจัยได้ตรวจจำห้คะแนนระดับทักษะคิดของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่องานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าเป็นรายข้อ และโดยส่วนรวม ดังปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 9

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของระดับทักษะคิดของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่องานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

ระดับทักษะคิด	ค่าเฉลี่ย	คะแนนดิบ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	4.5 - 5.00	113 - 125	129	30.3
ดี	3.5 - 4.49	88 - 122	194	45.5
ปานกลาง	2.5 - 3.49	63 - 87	22	5.2
พอใช้	1.5 - 2.49	38 - 62	-	-
ไม่ดี	1.0 - 1.49	25 - 37	81	19.0
$\bar{X} = 3.54$		$SD = 1.24$		

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่วนมากมีระดับทักษะคิดต่องานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 45.5 รองลงมามีระดับทักษะคิดที่ดีมาก ถึงร้อยละ 30.3 และมีระดับทักษะคิดที่ไม่ดีร้อยละ 19.0 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 จากคะแนนเต็ม 5 คะแนน หรือคิดเป็นคะแนนดิบเท่ากับ 88.5 จากคะแนนเต็ม 125 คะแนน สามารถจำแนกระดับทักษะคิดตามกลุ่มตัวแปรต่าง ๆ ได้ในตารางที่ 11 ดังนี้

ตารางที่ 11 ระดับทัศนคติเฉลี่ยจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ
จากระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 5 คะแนน

รายการ	$\bar{X}$	SD.
<u>เพศ</u>		
ชาย	3.4	1.5
หญิง	3.6	1.5
<u>สถานภาพสมรส</u>		
โสด	3.6	1.4
คู่	3.5	1.6
หม้าย	3.7	1.5
หย่า	4.4	0.2
<u>สถานที่พักอาศัย</u>		
ในบริเวณ สอ.	3.6	1.5
นอกบริเวณ สอ.	3.4	1.5
<u>มีผู้อยู่ในอุปการะ</u>		
มี	3.4	1.4
ไม่มี	3.7	1.6
<u>วุฒิการศึกษาเดิม</u>		
พนักงานอนามัย	3.4	1.4
ผดุงครรภ์	3.5	1.6
เจ้าพนักงาน สส.	3.5	1.6
พยาบาลเทคนิค	3.7	1.5

ตารางที่ 11 ระดับทัศนคติเฉลี่ยจำแนกตามตัวแปรต่าง ๆ
จากระดับคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 5 คะแนน (ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	SD.
<u>ระดับการศึกษาสูงสุด</u>		
ไม่เรียนต่อ	3.5	1.5
พยาบาล	4.1	1.0
สาธารณสุขศาสตร์	3.7	1.4
วิทยาศาสตร์	2.8	1.7
อื่น ๆ	3.2	1.7
<u>ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน</u>		
เจ้าหน้าที่บริหาร	3.1	1.7
เจ้าพนักงาน	3.6	1.5
<u>รายได้ เมื่อเทียบกับรายจ่าย</u>		
เหลือเก็บ	3.7	1.6
พอใช้	3.5	1.6
ไม่พอใช้	3.5	1.5

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า ค่าเฉลี่ยระดับทัศนคติจำแนกตามเพศพบว่าเพศหญิงมีสูงที่สุด 3.6 จำแนกตามสถานภาพสมรสสูงที่สุดคือ กลุ่มหย่า และหม้าย 4.4 และ 3.7 ตามลำดับ จำแนกตามสถานที่พักอาศัย พบสูงในกลุ่มพักในบริเวณสถานีนอนามัย 3.6 จำแนกตามมีผู้อยู่ในอุปการะ พบสูงในกลุ่มผู้ที่ไม่มีคนอยู่ในอุปการะ 3.7 จำแนกตามวุฒิการศึกษาเดิม พบมากในกลุ่ม พยาบาลเทคนิค 3.7 จำแนกตามระดับการศึกษาสูงสุดพบสูงสุดในกลุ่มพยาบาลเฉพาะกาล 4.1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบสูงในกลุ่มเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 3.6 และจำแนกตามรายได้ เมื่อเทียบกับรายจ่าย พบสูงในกลุ่มที่เหลือเก็บ 3.7

ตารางที่ 12 คำร้อยละระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่องานป้องกันและควบคุม
โรคพิษสุนัขบ้าทางด้านบวก เป็นรายข้อจากสูงไปต่ำ

ลำดับ	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย
1. ท่านเห็นด้วยไหมว่าการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นหัวใจ อย่างหนึ่งของการที่ทำงานป้องกันและควบคุมโรค พิษสุนัขบ้าประสบผลสำเร็จ	97.6	0.5	1.9
2. ท่านเห็นด้วยไหมว่าการแก้ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้า ที่แท้จริงต้องแก้ที่ต้นเหตุคือการฉีดวัคซีนแก่สุนัข	96.7	1.4	1.9
3. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่า โรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อ ที่ร้ายแรงผู้ที่มีอาการของโรคแล้วต้องตายทุกราย	96.2	0.2	3.6
4. ท่านเชื่อหรือไม่ว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะสามารถ ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าแก่ประชาชนได้	96.2	1.9	1.9
5. ท่านเห็นด้วยไหมว่าการจะทำงานป้องกันและควบคุม โรคพิษสุนัขบ้าต้องเตรียมชุมชนทุกขั้นตอนของการ ปฏิบัติงาน	95.3	1.6	3.1
6. ท่านเชื่อหรือไม่ว่าคนที่ถูกสุนัขบ้ากัดมีโอกาสเสียชีวิต ได้สูงถ้าไม่ได้รับการฉีดวัคซีนให้ครบตามจำนวนที่ เจ้าหน้าที่แนะนำ	93.4	2.4	4.2
7. ท่านเห็นด้วยไหมว่า การฉีดวัคซีนป้องกันโรค พิษสุนัขบ้า เป็นการป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่ได้ ผลดีที่สุด	92.0	1.2	6.8
8. ท่านเห็นด้วยไหมว่าการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า แก่สุนัข จะ เป็นการปลอดภัยและเสียค่าใช้จ่าย น้อยกว่าฉีดวัคซีนในคน	91.3	1.4	7.3
9. ท่านเห็นด้วยไหมว่าการแก้ปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าโดย มุ่งรักษาที่คน เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ	86.2	2.1	11.7

ตารางที่ 12 ค่าร้อยละระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่องานป้องกันและควบคุม
โรคพิษสุนัขบ้าทางด้านบวก เป็นรายชื่อจากสูงไปต่ำ (ต่อ)

ลำดับ	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่เห็นด้วย
10. ท่าน เห็นด้วยไหมว่างานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าเป็นงานสำคัญอย่างหนึ่ง ที่เจ้าหน้าที่ทุกคนต้องทำและรับผิดชอบ	81.0	2.6	16.4
11. ท่าน เชื่อหรือไม่ว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขจะสามารถทำให้ประชาชน เปลี่ยนทัศนคติในทางที่ดีต่อการทำงานป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้	81.0	8.2	10.8
12. ท่าน เชื่อหรือไม่ว่าถ้าสุนัขได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคนี้ปีละครั้งจะทำให้สุนัขไม่ เป็นโรคนี้แน่นอน	65.3	3.3	31.4
13. ท่าน เชื่อหรือไม่ว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขสามารถทำงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าเองได้	61.7	7.3	31.0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 คำร้อยละระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่องานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าทางด้านลบ เป็นรายชื่อจากมากไปน้อย

ลำดับ	ไม่เห็นด้วย	เฉย ๆ	เห็นด้วย
1. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า ถ้าสุนัขได้ฉีดวัคซีนแม่เพียงครั้งเดียว จะทำให้สุนัขไม่ เป็นโรคพิษสุนัขบ้า	96.2	1.4	2.3
2. ท่านเชื่อหรือไม่ว่า สุนัขถ้าถูกสุนัขกัด ถ้าเราแก้ไขด้วยการตัดใบหูสุนัขทิ้ง จะทำให้สุนัขที่ถูกกัดไม่ เป็นโรคพิษสุนัขบ้า	95.1	3.1	1.9
3. ท่านเห็นด้วยไหมว่าการให้คณะกรรมการหมู่บ้าน ผสส./อสม. มายุ่งเกี่ยวกับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแก่สุนัข เป็นการเพิ่มความยุ่งยากมากขึ้นสู่ท่านหากคนเดียวไม่ได้	91.3	1.7	7.0
4. ท่านเชื่อหรือไม่ว่าวิธีทางไสยศาสตร์สามารถรักษาโรคพิษสุนัขบ้าให้หายขาดได้	89.4	4.7	5.7
5. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของท่าน ยังไม่เคยเกิดโรคพิษสุนัขบ้าเลยแม้เพียงครั้งเดียว จึงไม่จำเป็นต้องเร่งรัดการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแก่สุนัข	87.3	4.0	8.7
6. ท่านเห็นด้วยไหมว่าการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สุนัข เป็นสิ่งไม่จำเป็น สิ้นเปลืองเสีย เวลา ให้ผลตอบแทนน้อย	83.8	3.3	12.9
7. ท่านเห็นด้วยไหมว่างานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าควรทำเป็นช่วง ๆ 3 ปีทำครั้งหนึ่ง เพราะเจ้าหน้าที่มีงานอื่นที่สำคัญกว่าทำมากอยู่แล้ว	75.4	4.2	20.4

ตารางที่ 13 คำร้อยละระดับทัศนคติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต่องานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าทางด้านลบ เป็นรายข้อจากมากไปน้อย (ต่อ)

ลำดับ	ไม่เห็นด้วย	เฉย ๆ	เห็นด้วย
8. ท่านเห็นด้วยไหมว่า ถ้าท่านถูกสุนัขกัดถึงแม้จะ ไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ท่านก็มีโอกาส ไม่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า เกือบร้อย เปอร์เซ็นต์	68.8	1.6	29.6
9. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่างานป้องกันและควบคุมโรค พิษสุนัขบ้า เป็นงานที่มีปัญหามาก ท้ายาก มี ความสำคัญน้อยและไม่จำเป็น	61.5	7.0	31.5
10. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ว่าการทำงานของเจ้าหน้าที่ ในการกำจัดสุนัขเถื่อน เป็นการกระทำที่ไม่ เหมาะสมไม่ควร ทำเกินเหตุ	56.1	10.1	33.8
11. ท่านเห็นด้วยไหมว่า การที่จะให้เจ้าหน้าที่ สาธารณสุขมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่องานป้องกันและ ควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ต้องใช้การฝึกอบรมเท่านั้น จึงจะได้ผล	30.0	9.6	60.3
12. ท่านเห็นด้วยไหมว่างานป้องกันและควบคุมโรค พิษสุนัขบ้าควรโอนให้กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบจึงจะเหมาะสม	7.0	1.2	91.8

ตอนที่ 4 การปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า

ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขแล้วนำมารวบรวม เป็นรายกลุ่มได้ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 14 ผลการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ผลการปฏิบัติงาน	ค่าร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก	80 - 100	249	58.5
ดี	70 - 79	53	12.4
ค่อนข้างดี	60 - 69	67	15.7
พอใช้	40 - 59	36	8.5
ต้องปรับปรุง	0 - 39	21	4.9
$\bar{X} = 78.2$ $SD. = 48.07$			

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 58.5 รองลงมาอยู่ในระดับค่อนข้างดี ร้อยละ 15.7 และระดับดี ร้อยละ 12.4 สามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายได้ดังตารางที่ 15

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 เป้าหมายและผลการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

รายการ	เป้าหมาย		ผลงาน	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
<u>ฉีดวัคซีนแก่สุนัข</u>				
0 - 100	166	38.9	247	57.9
101 - 200	158	37.1	121	28.4
201 - 300	59	13.4	43	10.1
301 - 400	28	6.5	11	2.6
401 - 500	15	3.5	4	0.9
<u>ฉีดยาคุมกำเนิดแก่สุนัข</u>				
0 - 50	400	93.8	424	99.5
51 - 100	22	5.1	2	0.5
101 - 150	5	1.1	-	-
<u>กำจัดสุนัข</u>				
0 - 50	333	78.2	372	87.3
52 - 100	56	13.1		
101 - 150	25	5.9	44	10.3
151 - 200	7	1.6		
201 - 250	5	1.2	10	2.4

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า ในปี พ.ศ.2533 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขมีเป้าหมายฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแก่สุนัขส่วนมากอยู่ในช่วง 0-100 ตัว คิดเป็นร้อยละ 38.9 และรองลงมาอยู่ในช่วง 101-200 ตัว คิดเป็นร้อยละ 37.1 ส่วนผลการดำเนินงานฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแก่สุนัข ส่วนมากทำได้ในช่วง 0-100 ตัวคิดเป็นร้อยละ 57.9 และรองลงมาทำได้ในช่วง 101-200 ตัว คิดเป็นร้อยละ 28.4 เป้าหมายฉีดยาคุมกำเนิดแก่สุนัขเพศเมีย มากที่สุดอยู่ในช่วง 0-50 ตัว คิดเป็นร้อยละ 93.8 และผลการดำเนินงานก็ทำได้ในช่วง 0-50 ตัวเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 99.5 เป้าหมายการกำจัดสุนัขไม่มีเจ้าของนั้น ส่วนมากอยู่ในช่วง 0-50 ตัวคิดเป็นร้อยละ 78.2 และผลการดำเนินงานกำจัดสุนัขทำได้มากที่สุดในช่วง 0-50 ตัวเช่นกัน คิดเป็นร้อยละ 87.3

ตารางที่ 16 ผลการดำเนินงานกับระดับเฉลี่ยทัศนคติ จากคะแนนสูงสุด 125 คะแนน

ระดับผลงาน	คะแนนเฉลี่ย	SD.	จำนวน
<u>ผลการดำเนินงานกับระดับทัศนคติ</u>			
80 - 100	91.0	1.4	249
70 - 79	83.2	1.7	53
60 - 69	84.7	1.7	67
40 - 59	79.0	1.6	36
0 - 39	100.5	1.2	21
<u>ผลการดำเนินงานกับระดับความรู้</u>			
80 - 100	17.1	2.6	249
70 - 79	16.1	2.5	53
60 - 69	16.4	3.0	67
40 - 59	16.3	2.5	36
0 - 39	18.1	2.8	21

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่มีระดับทัศนคติสูงที่สุดอยู่ในกลุ่มผู้ที่มีผลการดำเนินงานในด้านช่วงร้อยละ 0 - 39 และยังเป็นกลุ่มที่มีระดับความรู้สูงเช่นกัน

ตอนที่ 5 ความสัมพันธ์ของระดับความรู้ ทัศนคติ และผลการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ตามตัวแปรต่าง ๆ ที่กำหนดไว้

การหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ กับความรู้ ทัศนคติและผลการปฏิบัติงาน ต่องานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในชนบทจังหวัดร้อยเอ็ดครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ไคสแคว์ (Chi-Square Test - X^2) Student's t-test และ F - test เป็นบางตัวเพื่อดูความแตกต่างของข้อมูลต่างชุดกันว่า จะมีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยตั้งระดับความเชื่อมั่นไว้ (Confidence Level) ที่ ระดับความมีนัยสำคัญที่ 5 % หรือ .05 ซึ่งผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ดังปรากฏในตารางที่ 17, 18, และ 19 ตามลำดับดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับตัวแปรต่าง ๆ

ลำดับที่	รายการ	P value
1.	ความรู้กับตัวแปรเพศ	0.303
2.	ความรู้กับตัวแปรสถานภาพสมรส	0.544
3.	ความรู้กับตัวแปรที่ทักอาศัย	0.551
4.	ความรู้กับตัวแปรคนอยู่ในอุปการะ	0.677
5.	ความรู้กับตัวแปรได้ศึกษาต่อ	0.463
6.	ความรู้กับตัวแปรได้เข้ารับการอบรม	0.146
7.	ความรู้กับตัวแปรตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	0.727
8.	ความรู้กับตัวแปรจำนวนเจ้าหน้าที่	0.027 *
9.	ความรู้กับตัวแปรรายได้ เมื่อเทียบกับรายจ่าย	0.920
10.	ความรู้กับตัวแปรระยะเวลาปฏิบัติงาน	0.220
11.	ความรู้กับตัวแปรสัมพันธภาพในการทำงาน	0.220

* มีนัยสำคัญทางสถิติ

การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้กับตัวแปรต่าง ๆ นั้น ตัวแปรใดที่มี 2 กลุ่ม ผู้วิจัยใช้ t-test ทดสอบ เช่น ตัวแปร เพศ(ชาย-หญิง) สถานภาพสมรส(โสด-ไม่โสด) ที่ทักอาศัย(ใน สอ.-นอก สอ.) ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน(เจ้าหน้าที่-เจ้าพนักงาน) และสัมพันธภาพในการทำงาน(ร่วมกันทำ-แยกกันทำ) ส่วนตัวแปรใดที่มีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ผู้วิจัยใช้ F-test ทดสอบหาความสัมพันธ์

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับตัวแปรต่าง ๆ

ลำดับที่	รายการ	P value
1.	ทัศนคติกับตัวแปรเพศ	0.176
2.	ทัศนคติกับตัวแปรสถานภาพสมรส	0.587
3.	ทัศนคติกับตัวแปรวุฒิการศึกษาเดิม	0.569
4.	ทัศนคติกับตัวแปรที่ทักอาศัย	0.303
5.	ทัศนคติกับตัวแปรมีคนในอุปการะ	0.134
6.	ทัศนคติกับตัวแปรการรายได้ศึกษาต่อ	0.142
7.	ทัศนคติกับตัวแปรการรายได้เข้ารับการอบรม	0.670
8.	ทัศนคติกับตัวแปรตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	0.004 *
9.	ทัศนคติกับตัวแปรจำนวนเจ้าหน้าที่	0.928
10.	ทัศนคติกับตัวแปรรายได้เมื่อเทียบกับรายจ่าย	0.846
11.	ทัศนคติกับตัวแปรระยะเวลาปฏิบัติงาน	0.027 *
12.	ทัศนคติกับตัวแปรได้ความดีความชอบ	0.066
13.	ทัศนคติกับตัวแปรจำนวนหมู่บ้านในความรับผิดชอบ	0.200
14.	ทัศนคติกับตัวแปรสัมพันธภาพในการทำงาน	0.690
15.	ทัศนคติกับตัวแปรความรู้	0.472

* มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบหาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับตัวแปรต่าง ๆ ตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม ผู้วิจัยใช้ t-test ทดสอบ เช่น เพศ สถานภาพสมรส ที่ทักอาศัย ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และสัมพันธภาพในการทำงาน ส่วนตัวแปรที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ผู้วิจัยใช้ F-test ทดสอบเพื่อหาความสัมพันธ์

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับตัวแปรต่าง ๆ

ลำดับที่	รายการ	Chi-square test
1.	ผลงานกับตัวแปรเพศ	NS.
2.	ผลงานกับตัวแปรสถานภาพสมรส	NS.
3.	ผลงานกับตัวแปรสถานภาพสมรสคู่	NS.
4.	ผลงานกับตัวแปรสถานที่พัก	NS.
5.	ผลงานกับตัวแปรมีผู้อยู่ในอุปการะ	NS.
6.	ผลงานกับตัวแปรได้เรียนต่อ	NS.
7.	ผลงานกับตัวแปรการได้อบรม	NS.
8.	ผลงานกับตัวแปรตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	NS.
9.	ผลงานกับตัวแปรจำนวนเจ้าหน้าที่	$P < 0.05$
10.	ผลงานกับตัวแปรรายได้ เมื่อเทียบกับรายจ่าย	NS.
11.	ผลงานกับตัวแปรระยะเวลารับราชการ	NS.
12.	ผลงานกับตัวแปรได้ความดีความชอบ	NS.
13.	ผลงานกับตัวแปรหมู่บ้านในความรับผิดชอบ	$P < 0.025$
14.	ผลงานกับตัวแปรสัมพันธ์ภาพในการทำงาน	NS.
15.	ผลงานกับตัวแปรความรู้	NS.
16.	ผลงานกับตัวแปรระยะเวลาปฏิบัติงานใน สอ.	NS.
17.	ผลงานกับทัศนคติ	NS.

NS.= Not Significance (ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ)

การหาค่าความสัมพันธ์ระหว่าง ผลการปฏิบัติงานกับตัวแปรต่าง นั้น ผู้วิจัยได้แบ่งระดับผลการปฏิบัติงานออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผลงานดี และกลุ่มผลงานไม่ดี แบ่งตัวแปรต่าง ๆ ออกเป็น 2 กลุ่มเช่นกัน จากนั้นจึงใช้ ไคสแคว์ (X^2 -test) ทดสอบหาความสัมพันธ์ เพราะข้อมูลผลการปฏิบัติงานนั้น ผู้วิจัยได้เก็บมาเชิงคุณภาพ